

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 8
“ก้าวข้ามขอบเขตความรู้สู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างยั่งยืน”
วันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2568

ความรู้ความเข้าใจของพยาบาลเกี่ยวกับหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ของผู้ป่วยคดีความผิดทางเพศ
โรงพยาบาลสมุทรสาคร
Understanding of Forensic Evidence in Sexual Assault Cases by Nurses
at Samutsakhon Hospital

ชญ์สินี นาแพร์*
หลักสูตรนิติวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
E-mail: Makyod_t@old.silpakorn.edu
อรทัย เขียวพุ่ม²
ภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ศิริรัตน์ ชูสกุลเกรียง
ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ ความเข้าใจ และบทบาทของพยาบาลเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในผู้ป่วยคดีเกี่ยวกับความผิดทางเพศ โดยศึกษาการจากแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพในกลุ่มตัวอย่างพยาบาลที่ทำงานที่โรงพยาบาลสมุทรสาคร จำนวน 39 คน ทำการศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลตามปัจจัยส่วนบุคคล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและอนุมาน ได้แก่ t-test และ ANOVA ผลการวิจัยพบว่าพยาบาลมีความรู้ความเข้าใจการเก็บรวบรวมหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ และเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการใช้อุปกรณ์ป้องกันการปนเปื้อน การแยกหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับคดี การสื่อสารกับผู้ป่วย และการปฏิบัติตามจริยธรรมวิชาชีพ ทั้งนี้ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเปรียบเทียบกับเพศ การศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิเคราะห์พบว่าข้อเสนอแนะที่สำคัญคือ ควรมีการอบรมเชิงลึกด้านการเก็บหลักฐานและการส่งต่อทางกฎหมายเพิ่มเติม รวมถึงจัดทำคู่มือ แนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพในสถานการณ์จริง

คำสำคัญ: พยาบาล, นิติวิทยาศาสตร์, คดีความผิดทางเพศ

Abstract

This study aimed to investigate the levels of knowledge, understanding, and roles of nurses in the collection of forensic evidence in patients involved in sexual offense cases. The research employed a validated questionnaire distributed to a sample of 39 nurses working at Samut Sakhon Hospital. Data were analyzed using both descriptive and inferential statistics, including t-test and ANOVA, to compare responses based on individual demographic factors. The findings revealed that nurses demonstrated a high level of knowledge and understanding regarding forensic evidence collection, as well as a strong awareness of their

professional roles. This was particularly evident in the use of contamination-prevention equipment, proper handling and separation of forensic evidence, effective communication with patients, and adherence to professional ethics. No statistically significant differences were found in knowledge and role perception when compared across gender, educational background, or work experience. A key recommendation from the analysis is the need for advanced training in forensic evidence collection and legal procedures, along with the development of a standardized practice manual to enhance the effectiveness of nursing interventions in real-world forensic situations.

Keywords: Nurse, Forensic science, Sexual offense case

บทนำ

จากข้อมูลของกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พบว่าในปี พ.ศ. 2565 มีผู้เสียหายจากความรุนแรงทางเพศที่เข้าสู่กระบวนการช่วยเหลือมากกว่า 12,000 ราย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและเด็ก อันสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาที่ต้องอาศัยความร่วมมือทั้งด้านการแพทย์ กฎหมาย และสังคม โดยเฉพาะการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นและการดูแลต่อเนื่อง (กระทรวงสาธารณสุข, 2565) ซึ่งพยาบาลเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในสถานพยาบาล พยาบาลที่ปฏิบัติงานในแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉินรวมถึงแผนกสูติรีเวช เป็นบุคลากรกลุ่มแรกที่พบผู้ป่วยคดีความผิดทางเพศ จึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรักษาหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ การสื่อสารกับผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะอ่อนไหว และการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในปัจจุบันปัญหาความรุนแรงทางเพศยังคงเป็นประเด็นสำคัญในสังคมไทย โดยเฉพาะในแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน และแผนกสูติรีเวชของโรงพยาบาล ซึ่งพยาบาลมักเป็นบุคลากรด่านแรกที่ทำให้ความช่วยเหลือผู้ป่วย การดูแลผู้ป่วยคดีความผิดทางเพศจำเป็นต้องอาศัยทั้งความรู้ด้านสุขภาพและด้านกฎหมาย เพื่อไม่ให้เกิดการทำลายหลักฐานที่มีความสำคัญต่อกระบวนการยุติธรรม ดังนั้น พยาบาลควรมีทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ และบทบาทที่เหมาะสมในการดูแลผู้ป่วยกลุ่มนี้ ไม่เพียงแต่ให้การดูแลทางกายภาพและจิตใจ แต่ยังรวมถึงการจัดการกับพยานหลักฐานอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและจริยธรรมวิชาชีพ

มีการศึกษาโดย Donaldson ได้ทำการประเมินความรู้พยาบาลที่ปฏิบัติงานในแผนกฉุกเฉินในเขตสุขภาพนิวซีแลนด์ (DHB) เพื่อพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมทางนิติวิทยาศาสตร์ให้พยาบาลสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมั่นใจ โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา พบว่า พยาบาลยังขาดความรู้ในการเก็บรักษาหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ และพบว่าการเรียนรู้ด้านนี้มีความสำคัญและจำเป็นในการพัฒนาการปฏิบัติงาน (Donaldson, 2020) สอดคล้องกับการศึกษาของ Ozveren และ Yilmaz ได้ศึกษาผลของการเรียนรายวิชาพยาบาลนิติเวช พบว่าหลังจากการฝึกอบรมพยาบาลในหลักสูตรนิติวิทยาศาสตร์ คะแนนความรู้ของพยาบาลเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญและเสนอแนะให้เพิ่มวิชานี้ในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะการเก็บหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ (Ozveren & Yilmaz, 2020) และมีการศึกษาของสุกัญญา กุศลสรวรรณ์ ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพเกี่ยวกับการเก็บพยานหลักฐานในผู้ป่วยที่ถูกกระทำความรุนแรง พบว่าพยาบาลมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเก็บหลักฐานในระดับสูง แต่ยังคงขาดทักษะในการ

เก็บรวบรวมพยานหลักฐานที่สำคัญ และยังมีการขาดการฝึกอบรมเพิ่มเติมในด้านนิติวิทยาศาสตร์ (สุกัญญา, 2565)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของพยาบาลวิชาชีพที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือ เก็บรักษาหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์เพื่อทำการส่งตรวจสอบสวนตามกระบวนการยุติธรรมต่อไป การศึกษานี้มุ่งเน้นการประเมินความรู้ ความเข้าใจ และบทบาทของพยาบาล ในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐาน รวมถึงเปรียบเทียบความแตกต่างตามลักษณะส่วนบุคคล คือ เพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาทำงาน ตำแหน่งการปฏิบัติงาน และการอบรมหลักสูตรด้านนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวางแผนพัฒนาศักยภาพพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยคดีความผิดทางเพศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ ความเข้าใจ และบทบาทของพยาบาลเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในผู้ป่วยคดีเกี่ยวกับความผิดทางเพศ
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้ ความเข้าใจ และบทบาทของพยาบาลตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาทำงาน ตำแหน่งการปฏิบัติงาน และการอบรมหลักสูตรด้านนิติวิทยาศาสตร์หรืออบรมหลักสูตรพิเศษอื่นๆ
3. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขเพื่อพัฒนาแนวทางปฏิบัติในการปฏิบัติงานทางนิติวิทยาศาสตร์

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร
พยาบาลจำนวน 39 คน ที่ปฏิบัติงานในแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน และแผนกสูติรีเวช โรงพยาบาลสมุทรสาครซึ่งทั้ง 2 หน่วยงาน เป็นหน่วยงานในการคัดกรองและประเมินผู้ป่วยคดีกรณีความผิดทางเพศตั้งแต่ แรกรับจนเสร็จสิ้นกระบวนการทางคลินิก
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา
การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามสัมภาษณ์พยาบาลแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉินและพยาบาลแผนกสูติรีเวชที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ป่วยคดีความผิดทางเพศ ในเรื่อง 1) ระดับความรู้ความเข้าใจ และบทบาทของพยาบาลต่อการเก็บรวบรวมหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ 2) ปัญหาและอุปสรรค ข้อจำกัดต่างๆ ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือแพทย์และเจ้าหน้าที่ในการเก็บรวบรวม และรักษาสภาพของวัตถุพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์
3. ขอบเขตด้านระยะเวลา
เก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2567 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาล 39 คน ที่ปฏิบัติงานในแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน และแผนกสูติรีเวชโรงพยาบาลสมุทรสาคร ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือวิจัยคือแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และมีค่าความ

เชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 มีทั้งหมด 3 ตอน คือ 1) เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงาน การฝึกอบรมด้านนิติวิทยาศาสตร์เพิ่มเติม ตำแหน่งการปฏิบัติงาน เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) ตอนที่ 2) เป็นแบบสอบถามระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเก็บรักษาสภาพ หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ของผู้พยานคดีความผิดทางเพศ หน้าที่บทบาทของพยาบาลต่อผู้พยานคดีความผิดทางเพศ แนวทางการปรับปรุงแก้ไขในการพัฒนาปฏิบัติงานของทีมงานพยาบาล มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ t-test และ ANOVA

ผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ ความเข้าใจ และบทบาทของพยาบาลกับการเก็บหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ของผู้พยานคดีความผิดทางเพศ โดยรวบรวมข้อมูลจากการสอบถามพยาบาลจำนวน 39 คน ที่ปฏิบัติงานในแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน และแผนกสูตินรีเวช โรงพยาบาลสมุทรสาคร และทำการสรุปประเด็นสำคัญ ได้เป็นดังนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูล	รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	8	20.51
	หญิง	31	79.49
ช่วงอายุ	อายุ 21-25 ปี	7	17.94
	อายุ 26-30 ปี	9	23.08
	อายุ 31-35 ปี	8	20.51
	อายุ 36-40 ปี	8	20.51
	อายุ 41-45 ปี	4	10.25
	อายุมากกว่า 46 ปี	3	7.69
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	35	89.74
	ปริญญาโท	4	10.26
ตำแหน่งการปฏิบัติงาน	ลูกจ้างชั่วคราว	9	23.08
	พนักงานกระทรวง	6	15.38
	สาธารณสุข		
ระยะเวลาการปฏิบัติงาน	ข้าราชการ	24	61.54
	น้อยกว่า 1 ปี	6	15.38
	1-5 ปี	9	23.08
	6-10 ปี	11	28.21

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 8
 “ก้าวข้ามขอบเขตความรู้สู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างยั่งยืน”
 วันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2568

ข้อมูล	รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	มากกว่า 10 ปี	13	33.33
การฝึกอบรมด้านนิติ วิทยาศาสตร์เพิ่มเติม/ หลักสูตร พิเศษอื่นๆ	อบรม	12	30.77
	ไม่ได้อบรม	27	69.23

จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด พบว่าเป็นเพศหญิงจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 79.49 และเพศชายจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 20.51 ช่วงอายุที่พบมากที่สุดคือ 26-30 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 31-35 ปี และ 36-40 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 20.51 พบว่าระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 89.74 และมีผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 10.26

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นข้าราชการ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 61.54 รองลงมาคือลูกจ้างชั่วคราว 9 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08 ระยะเวลาการปฏิบัติงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 13 คน ร้อยละ 33.33 การอบรมด้านนิติวิทยาศาสตร์เพิ่มเติม/หลักสูตรพิเศษ จากการสำรวจพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยังไม่เคยเข้ารับการอบรมด้านนิติวิทยาศาสตร์ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 69.23 และมีผู้ที่เคยเข้ารับการอบรมจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77 โดยมีหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น การดูแลผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงในเด็กและสตรี (OSSC) หลักสูตรการอบรมนิติเวชศาสตร์ขั้นพื้นฐานสำหรับเจ้าหน้าที่ชันสูตร เป็นต้น

ตารางที่ 2 ระดับความคิดเห็นด้านความรู้ ความเข้าใจ และบทบาทของพยาบาล

ด้านที่ศึกษา	ค่าเฉลี่ย	SD.	ระดับ ความเห็น
ด้านความเข้าใจเกี่ยวกับหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์และการเก็บรักษาสภาพ	3.97	0.85	มาก
ด้านความเข้าใจเกี่ยวกับหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ของผู้ป่วยคดีกรณีความผิดทางเพศ	4.05	0.80	มาก
ด้านหน้าที่บทบาทของพยาบาลต่อผู้ป่วยคดีกรณีความผิดทางเพศ	4.10	0.78	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าพยาบาลมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ และของพยาบาลกับการเก็บหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ของผู้ป่วยคดีกรณีความผิดทางเพศอยู่ในระดับมาก โดยด้านบทบาทของพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (4.10) รองลงมาคือด้านความเข้าใจเกี่ยวกับผู้ป่วยคดีความผิดทางเพศ (4.05) และด้านความรู้เกี่ยวกับหลักฐานและการเก็บรักษา (3.97) ตามลำดับ ซึ่งสะท้อนให้

เห็นว่าพยาบาลตระหนักถึงบทบาทของตนในสถานการณ์ที่มีความละเอียดอ่อน และมีการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมในการดูแลผู้ป่วยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางกฎหมาย

ตารางที่ 3 แนวทางการปรับปรุงการปฏิบัติงานของทีมพยาบาล

แนวทางการพัฒนาของทีมพยาบาล	ค่าเฉลี่ย	SD.	ระดับ ความเห็น
ควรมีการอบรมพยาบาลเฉพาะทางเกี่ยวกับการเก็บหลักฐาน	4.36	0.60	มากที่สุด
ควรจัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติให้พยาบาลทุกแผนกใช้ร่วมกัน	4.28	0.62	มาก
ควรมีระบบการส่งต่อที่ชัดเจนเมื่อพบผู้ป่วยคดีความผิดทางเพศ	4.23	0.66	มาก
ควรมีทีมเฉพาะกิจในโรงพยาบาลสำหรับดูแลกรณีคดีความผิดทางเพศ	4.15	0.70	มาก
ควรพัฒนารูปแบบการประสานงานกับตำรวจ/นักสังคมสงเคราะห์	4.31	0.58	มากที่สุด
ควรประเมินผลการปฏิบัติงานของพยาบาลในผู้ป่วยกลุ่มนี้อย่างสม่ำเสมอ	4.18	0.67	มาก

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของทีมพยาบาล พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันในด้านการพัฒนาศักยภาพพยาบาล การจัดระบบการส่งต่อ และการประสานงานแบบบูรณาการ ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยของทุกข้ออยู่ในระดับ “มาก” ถึง “มากที่สุด” แสดงให้เห็นว่าพยาบาลให้ความสำคัญกับการมีระบบสนับสนุนและแนวทางที่ชัดเจนในการดูแลผู้ป่วยคดีความผิดทางเพศ ซึ่งสามารถนำไปพัฒนาเป็นแนวปฏิบัติหรือระบบที่ยั่งยืนภายในโรงพยาบาลได้

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบระดับความรู้ ความเข้าใจ และบทบาทของพยาบาลตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัย	ค่าเฉลี่ย			T-test	Sig.	ผลการทดสอบ
	ความรู้	ความเข้าใจ	บทบาท			
เพศ	3.90	4.02	4.08	1.12	0.271	ไม่แตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญ
ระดับการศึกษา	3.97	4.07	4.12	1.35	0.183	ไม่แตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญ

ปัจจัย	ค่าเฉลี่ย			T-test	Sig.	ผลการทดสอบ
	ความรู้	ความเข้าใจ	บทบาท			
ระยะเวลาการทำงาน	3.95	4.00	4.06	1.28	0.192	ไม่แตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญ
การอบรมเพิ่มเติม (เคย/ไม่เคย)	4.05/ 3.86	4.15/ 3.96	4.18/ 4.00	1.58	0.127	ไม่แตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญ

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบโดยใช้สถิติ t-test และ ANOVA พบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ระหว่างระดับความรู้ ความเข้าใจ และบทบาทของพยาบาลกับการเก็บหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ของผู้ป่วยคดีความผิดทางเพศ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงาน และการอบรม อย่างไรก็ตาม พยาบาลที่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับนิติวิทยาศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ไม่เคยอบรมเล็กน้อย แม้ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่สะท้อนถึงแนวโน้มที่ควรส่งเสริมการอบรมในด้านนี้ต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยฉบับนี้สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการพยาบาลตามหลักจริยธรรมและความเข้าใจด้านนิติวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะตามหลักการของ SANE (Sexual Assault Nurse Examiner) ซึ่งให้ความสำคัญกับบทบาทของพยาบาลในการประเมินผู้ป่วยที่เป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศ การเก็บรวบรวมหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์อย่างเหมาะสม รวมทั้งการสนับสนุนทางจิตใจแก่ผู้ป่วย (Ledray, 1999)

การที่พยาบาลส่วนใหญ่มีระดับความรู้และความเข้าใจอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากประสบการณ์การปฏิบัติงานและการได้รับข้อมูลจากการอบรมที่เกี่ยวข้อง เช่น การอบรมในระบบ One Stop Crisis Center (OSCC) ซึ่งเป็นแนวทางที่สนับสนุนการดูแลผู้หญิงและเด็กที่ประสบความรุนแรงแบบองค์รวม แม้บางส่วนจะยังไม่เคยอบรมเฉพาะทาง แต่ยังคงตระหนักถึงบทบาทของตนในการดูแลผู้ป่วยที่ประสบเหตุความรุนแรงทางเพศ

ข้อเสนอแนะ

1. ศึกษาในกลุ่มประชากรที่หลากหลายมากขึ้น เช่น พยาบาลในโรงพยาบาลระดับอื่นๆ
2. ศึกษาผลลัพธ์ของการอบรมหรือโปรแกรมส่งเสริมความรู้ด้านนิติวิทยาศาสตร์ในระยะยาว

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงสาธารณสุข. (2563). รายงานสถานการณ์ความรุนแรงทางเพศในประเทศไทย ปี 2563. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์กระทรวงสาธารณสุข.

- จันทิมา ชัยมงคล. (2561). การศึกษาองค์ประกอบของบทบาทพยาบาลในผู้ป่วยคดีความผิดทางเพศ. วารสารวิจัยทางการแพทย์พยาบาล, 10(1), 75-84.
- วิศิธา มาลา. (2562). การอบรมพยาบาลในโรงพยาบาลชุมชนเพื่อการเก็บรักษาหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุภาพดี.
- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2565). รายงานสถานการณ์ความรุนแรงทางเพศในประเทศไทย: มิติของผู้หญิงและเด็ก. กรุงเทพฯ: สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- Donaldson, A. E. (2020). Assessing the knowledge and skills of nurses in forensic science in emergency departments. New Zealand Nurses Organization.
- Ledray, L. E. (1999). Sexual Assault Nurse Examiner: Development and operation guide. Washington, D.C.: U.S. Department of Justice.
- Ozveren, H., & Yilmaz, D. (2020). Impact of forensic nursing courses on students' knowledge of forensic evidence handling. Journal of Forensic Nursing, 11(2), 59-64.